

Elektronické informační zdroje (VIKBA25)

8. Citování vybraných typů dokumentů

Martin Krčál

Tištěné dokumenty

Citování tištěných dokumentů

- Citovaný text mít fyzicky u sebe
- Zdroje informací
 - ❖ Titulní list
 - ❖ Rub titulního listu
 - ❖ Tiráž
 - ❖ [Externí zdroje]
 - ❖ [Odhad]

Monografie

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost (autor nebo autoři díla, korporace), **název** a podnázev, vydání, **místo vydání, nakladatelství, rok vydání, počet stran**, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (editor, ilustrátor, redaktor apod.), edice, subedice a číslo edice, poznámky, dostupnost

Monografie (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název : podnázev.*
Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání :
Nakladatelství, rok vydání. Rozsah stran. Edice :
Subedice, číslo edice. Poznámky. Dostupnost.
Standardní číslo.
- HOLZNER, Steven; ŠINDELÁŘ, Jan. *RSS :
automatické doručování obsahu vašich WWW
stránek.* Vyd. 1. Brno : Computer Press, 2007.
278 s. ISBN 9788025114797.

Část monografie

■ Povinné údaje

- ❖ Primární odpovědnost, **název** a podnázev monografie, **název** a podnázev části, vydání, **místo vydání**, **nakladatelství**, **rok vydání**, **rozsah stran**, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (editor, ilustrátor, redaktor apod.), edice, subedice a číslo edice, poznámky, dostupnost

Část monografie (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název : podnázev*. Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání : Nakladatelství, rok vydání. Primární odpovědnost části. Název části : podnázev části. Rozsah stran. Edice : Subedice, číslo edice. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- HENRY, Miriam et al. *Understanding Schooling : An Introductory Sociology of Australian Education*. London; Sidney : Routledge, 1988. Chapter 1, Being a teacher, s. 18-39. Dostupný z WWW <<http://site.ebrary.com/lib/masaryk/docDetail.action?docID=10017788&p00=sociology>>. ISBN 0-415-00895-6 (printed); ISBN 0-203-13599-7 (e-book).

Článek

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost článku, **název** a podnázev článku, **název** a podnázev periodika, rok vydání, ročník, číslo, **rozsah stran**, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost článku a periodika, poznámky, dostupnost

Článek (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. Název článku: podnázev článku. Sekundární odpovědnost článku. *Název periodika : podnázev periodika*. Rok vydání, ročník, číslo, rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- MILA, L.; JÁVA, U.; ŠMILDOVÁ, B. Karcynogeny skupiny B : nové metody a nové výsledky . *Biologický časopis*. 2004, roč. 85, č. 5, s. 58-74. ISSN 0108-2222.

Periodikum

■ Povinné údaje

- ❖ **název** a periodika, odpovědnost, **rok vydávání (začátek a konec)**, ročník (začátek), ročník (konec), číslo (začátek), číslo (konec), **místo**, nakladatelství, **rok vydání (začátek)**, rok vydání (konec), standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ vydání, poznámky (frekvence,...), dostupnost

Periodikum (struktura, příklad)

Citování časopisu jako celku (časopis vychází):

- *Název periodika : podnázev periodika.*
Odpovědnost. Vydání. Rok vydávání začátek-
, ročník začátek, číslo začátek- . Místo :
Nakladatelství, Rok vydání začátek- .
Frekvence. URL. ISSN; Jiný identifikátor.

- *Bacteriology.* Edited by John Mosley.
Preliminary edition. 1987- , vol. 1, issue 1- .
London : Routledge, 1987- . 12x ročně. ISSN
0051-3772.

Periodikum (struktura, příklad)

Citování časopisu jako celku (časopis nevychází):

- *Název periodika : podnázev periodika.*
Odpovědnost. Vydání. Rok vydávání začátek–rok vydávání konec, ročník začátek-ročník konec, číslo začátek-číslo konec . Místo : Nakladatelství, Rok vydání začátek-rok vydání konec. Frekvence. URL. ISSN; Jiný identifikátor.
- *Psychologie pro praxi.* Univerzita Karlova. 1966-2009 , roč. 1-44, č. 1-4 . Praha : Karolinum, 1966-2009. Vychází 4x ročně. ISSN 0008-7386.

Periodikum (struktura, příklad)

Citování více ročníků:

- *Název periodika : podnázev periodika.*
Odpovědnost. Vydání. Rok vydávání začátek–rok vydávání konec, ročník začátek-ročník konec, číslo začátek-číslo konec . Místo : Nakladatelství, Rok vydání začátek-rok vydání konec. Frekvence. URL. ISSN.
- *Psychologie pro praxi.* Univerzita Karlova. 2007-2009 , roč. 42-44, č. 1-4 . Praha : Karolinum, 2007-2009. Vychází 4x ročně. ISSN 0008-7386.

Periodikum (struktura, příklad)

Citování více čísel v rámci ročníku (v rámci kalendářního roku):

- *Název periodika : podnázev periodika.*
Odpovědnost. Vydání. Rok vydávání, ročník, číslo začátek-číslo konec. Místo :
Nakladatelství, Rok vydání. Frekvence. URL.
ISSN.
- *Psychologie pro praxi.* Univerzita Karlova.
2009 , roč. 44, č. 2-3 . Praha : Karolinum,
2009. Vychází 4x ročně. ISSN 0008-7386.

Periodikum (struktura, příklad)

Citování více čísel v rámci ročníku (přesahující rámec kalendářního roku)

- *Název periodika : podnázev periodika.*
Odpovědnost. Vydání. Rok začátek–rok
konec, ročník, číslo začátek-číslo konec .
Místo : Nakladatelství, Rok vydání začátek-
rok vydání konec. Frekvence. URL. ISSN.
- *Psychologie pro praxi.* Univerzita Karlova.
2008-2009 , roč. 44, č. 1-2 . Praha :
Karolinum, 2008-2009. Vychází 4x ročně.
ISSN 0008-7386.

Periodikum (struktura, příklad)

Citování jednoho čísla

- *Název periodika : podnázev periodika.*
Odpovědnost. Vydání. Rok vydávání, ročník, číslo . Místo : Nakladatelství, Rok vydání.
Frekvence. URL. ISSN.
- *Psychologie pro praxi.* Univerzita Karlova.
2009 , roč. 44, č. 2 . Praha : Karolinum,
2009. Vychází 4x ročně. ISSN 0008-7386.

Příspěvek ve sborníku

■ Povinné údaje

- ❖ Primární odpovědnost příspěvku, **název** a podnázev příspěvku, primární odpovědnost sborníku, **název** a podnázev sborníku, vydání, **místo vydání**, **nakladatelství**, **rok vydání**, **rozsah stran**, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost příspěvku a sborníku, edice, subedice a číslo edice, poznámky, dostupnost

Příspěvek (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost příspěvku. Název : podnázev příspěvku. Sekundární odpovědnost příspěvku. In Primární odpovědnost sborníku. *Název a podnázev sborníku*. Sekundární odpovědnost sborníku. Vydání. Místo vydání : Nakladatelství, rok vydání. Rozsah stran. Edice : Subedice, číslo edice. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- POLIŠENSKÝ, Jiří. Implementace formátu METS v Systému Kramerius. In TKAČÍKOVÁ, Daniela; RAMAJZLOVÁ, Barbora (ed.). *Automatizace knihovnických procesů – 11 : sborník z 11. ročníku semináře pořádaného ve dnech 16.–17. května 2007 v Liberci*. Praha : ČVUT, 2007. s. 1-8. Dostupné z WWW: < <http://www.akvs.cz/akp-2007/13-polisensky.pdf> >. ISBN 978-80-01-03691-4.

Akademická práce

■ Povinné údaje

- ❖ Primární odpovědnost, **název** a podnázev, vydání, **místo vydání**, nakladatelství, **rok vydání**, **počet stran**, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ poznámky (druh práce, škola, vedoucí a oponent práce), dostupnost

Akademická práce (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název : podnázev.* Vydání. Místo vydání : Nakladatelství, rok vydání. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- JANKŮ, Monika. *Mateřství a dětství očima žen různých generací.* Brno, 2008. 133 s. Vedoucí diplomové práce Miroslava Štěpánková. Masarykova univerzita, Katedra psychologie. Dostupný z WWW <http://is.muni.cz/th/78718/fss_m_a2>.

Legislativní dokument

■ Povinné údaje

- ❖ působnost, primární odpovědnost, **název** a podnázev, primární odpovědnost sbírky, **název** a podnázev sbírky, **rok/datum vydání**, část, **rozsah stran**

■ Nepovinné údaje

- ❖ poznámky, dostupnost

Legislativa (struktura, příklad)

- Působnost. Primární odpovědnost. Název : podnázev. In Primární odpovědnost sbírky. *Název sbírky : podnázev sbírky*. Rok vydání, část, rozsah stran. Poznámky. Dostupnost.
- Česko. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388-5419. Dostupný také z WWW:
<<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>>. *ISSN 1211-1244*.

Normy a standardy

■ Povinné údaje

- ❖ označení, **název** a podnázev, vydání, **místo, nakladatelství, rok/datum vydání, počet stran**

■ Nepovinné údaje

- ❖ poznámky, dostupnost

Normy a standardy (struktura, příklad)

- Označení. *Název : podnázev*. Vydání. Místo, Nakladatelství, rok vydání. Počet stran. Poznámky. Dostupnost.
- ČSN EN 62270. *Automatizace vodních elektráren – Pokyn pro řízení pomocí počítače. Praha : Český normalizační institut, 2005-03-01. 72 s. Třídící znak 08 5500.*

Legislativní dokument

■ Povinné údaje

- ❖ působnost, primární odpovědnost, **název** a podnázev, primární odpovědnost sbírky, **název** a podnázev sbírky, **rok/datum vydání**, část, **rozsah stran**

■ Nepovinné údaje

- ❖ poznámky, dostupnost

Legislativa (struktura, příklad)

- Působnost. Primární odpovědnost. Název : podnázev. In Primární odpovědnost sbírky. Název sbírky : podnázev sbírky. Rok vydání, část, rozsah stran. Poznámky. Dostupnost.
- Česko. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In *Sbírka zákonů České republiky. 1998, částka 39, s. 5388-5419. Dostupný také z WWW:*
<<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>>. *ISSN 1211-1244.*

Firemní literatura, nepublikované dokumenty

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost, **název** a podnázev, vydání/verze, **místo vydání**, nakladatelství, **rok vydání**, **počet stran**, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (editor, ilustrátor, redaktor apod.), poznámky, dostupnost

Firemní literatura a nepublikované dokumenty (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název : podnázev.*
Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání : Nakladatelství, rok vydání. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- SIMONS, Josef; KROFTA, Milan. Nastavení připojení k internetu : *jednoduchý interní návod pro zaměstnance.* Verze 1.4.11. Brno, 2010. 4 s. Interní manuál.

Elektronické dokumenty

Citování elektronických dokumentů

- Problém nalezení bibliografických info
- Zdroje informací
 - ❖ nadpisy
 - ❖ hlavička, metadata
 - ❖ titulek
 - ❖ [externí zdroje]
 - ❖ [odhad]
- údaje o datu citování, aktualizace, data publikování, nosiče, místo vydání verze

e-článek

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost článku, **název** a podnázev článku, **název** a podnázev periodika, **nosič**, rok vydání, ročník, číslo, **rozsah stran**, **datum citování**, dostupnost, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost, poznámky, datum aktualizace

e-článek (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. Název článku: podnázev článku. Sekundární odpovědnost článku. *Název periodika : podnázev periodika* [nosič]. Rok vydání, ročník, číslo, rozsah stran, datum aktualizace [datum citování]. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- MILA, L.; JÁVA, U.; ŠMILDOVÁ, B. Karcynogeny skupiny B : nové metody a nové výsledky. *Biologický časopis* [online]. 2004, roč. 85, č. 5, aktualizováno 23.7.2010 [cit. 2010-08-04], s. 58-74. Dostupný z WWW: <<http://www.biologickycasopis.cz/clanek=12>>. ISSN 0108-2222.

e-knihy

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost, **název** a podnázev, **nosič**, vydání, **místo vydání**, **nakladatelství**, **rok vydání**, **datum citování**, **počet stran**, dostupnost, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (editor, ilustrátor, redaktor apod.), edice, subedice a číslo edice, poznámky, datum aktualizace

e-knihy (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název : podnázev* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání : Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Rozsah stran. Edice : Subedice, číslo edice. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- NOVÁKOVÁ, Hana. *Role svědomí v historii Československa* [online]. Praha : Lidové Noviny, 2000 [cit. 2010-08-26]. 458 s. Knižnice dějin současnosti, sv. 18. Dostupné z WWW <<http://www.dejiny.cz/novakova>>. ISBN 80-7126-158-X.

další e-dokumenty

- obdobně se vytvářejí citace elektronických ekvivalentů klasických dokumentů
- e-příspěvky, e-časopisy, e-firemní literatura, část e-knihy, e-práce

webové sídlo

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost, **název** a podnázev, **nosič**, vydání/verze, **místo vydání**, **nakladatelství**, **rok/datum vydání**, **datum citování**, dostupnost, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (editor, ilustrátor, redaktor, webdesignér apod.), počet stran, poznámky, datum aktualizace

webové sídlo (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název webu : podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání : Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 5 November 2001, 4 August 2010 [cit. 2010-08-04]. Dostupné z WWW: <<http://en.wikipedia.org>>.

webová stránka

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost, **název** a podnázev stránky, **název** a podnázev webu, **nosič**, vydání/verze, **místo vydání**, **nakladatelství**, **rok/datum vydání**, **datum citování**, dostupnost, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (editor, ilustrátor, redaktor, webdesignér apod.), rozsah stran, poznámky, datum aktualizace

webové sídlo (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost webu. *Název webu : podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost webu. Vydání/verze. Místo vydání : Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Primární odpovědnost stránky. *Název stránky : podnázev stránky*. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 5 November 2001, 3 March 2010 [cit. 2010-03-03]. Albert Einstein. Dostupné z WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein>.

blog (=příspěvek na webovém sídle)

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost, **název** a podnázev blogu, **název** a podnázev příspěvku, **nosič**, vydání/verze, místo vydání, nakladatelství, **rok/datum vydání**, **datum citování**, dostupnost, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (editor, ilustrátor, redaktor, webdesignér apod.), rozsah stran, poznámky, datum aktualizace

blog (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku : podnázev příspěvku. In Primární odpovědnost blogu. *Název blogu : podnázev blogu* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání : Nakladatelství, datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- Tweety. Pokročilá propagace webu. In SEO blog [online]. 7. 1. 2008 [cit. 2010-07-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.seoblog.cz/pokrocila-propagace-webu>>.

e-příspěvky

- jako blogy se citují příspěvky do:
 - ❖ elektronických monografií
 - ❖ webových sídel
 - ❖ databází
 - ❖ počítačových programů

zpráva v e-konferenci, e-mailu,...

■ Povinné údaje

- ❖ primární odpovědnost zprávy, **název** a podnázev systému, **název** a podnázev zprávy, **nosič**, místo vydání, vydavatel, **datum vydání/odeslání**, **datum citování**, dostupnost, standardní číslo

■ Nepovinné údaje

- ❖ sekundární odpovědnost (příjemce zprávy), číslování/lokace v rámci systému zpráv, poznámky, datum aktualizace

zpráva v e-... (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost zprávy. Název zprávy : podnázev zprávy. In *Název systému zpráv : podnázev systému zpráv* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Místo vydání : Vydavatel, datum vydání/odeslání, datum aktualizace [datum citování]. Číslování/lokace v rámci systému zpráv. Poznámky. Dostupnost.
- RICHTER, Vít. Autorske pravo ve znalostni ekonomice. In *KNIHOVNA List : Diskusni skupina knihoven a automatizace knihoven [online]. Praha : CESNET, Fri, 15 Aug 2008 11:54:34 +0200 [cit. 22. prosince 2008]. Dostupný z Internetu: <knihovna@cesnet.cz>. Dostupný také z WWW: <<http://listserv.cesnet.cz/cgi-bin/wa?A2=ind0808&L=knihovna&T=0&F=&S=&P=3291>>.*

Druhy citování

- použitá literatura, bibliografie
 - ❖ úplná citace
- v textu
 - ❖ pod čarou - jen zkrácená (primární odpovědnost, název, strana)
 - SMITH, Michael. *Digital libraries*, s. 195.
 - ❖ čísla odkazující na použitou literaturu
 - (20, s. 145)
 - (20)
 - ❖ jména
 - (Smith, 2008b)

Zdroje:

- norma ČSN ISO 690 a 690-2
- citování dle normy ČSN ISO 690
 - ❖ Bratková, Eva - [Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2](#) [pdf, 860 kB]
 - ❖ Bratková, Eva - [Bibliografické odkazy pro seznamy a citace](#) (příklady)
 - ❖ Boldiš, Petr - [Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2](#)
 - ❖ Tkačíková, Daniela - [Jak zpracovávat bibliografické citace](#) (e-kurz VŠB-TUO)

Závěr

Děkuji Vám za pozornost

Martin Krčál
krcal@fss.muni.cz